

بیج دانشجویی

مبانی، شاخه ها و رسالت ها

فصل اول: مبانی

۱.۱. تعریف

۱.۲. اسلام ناب محمدی صلوات الله علیه و آله و سلم

۱.۳. جهاد

فصل دوم: شاخصه‌ها

۲.۱. شاخصه‌های دانشجوی بسیجی

۲.۱.۱. بصیرت

۲.۱.۱.۱. بصیرت به دین

۲.۱.۱.۲. بصیرت به دوران

۲.۱.۱.۳. منابع کسب بصیرت

۲.۱.۲. معنویت

۲.۱.۲.۱. مهارت

۲.۱.۲.۲. شاخصه‌های بسیج دانشجویی

فصل سوم: رسالت‌ها

۳.۱. رسالت‌های درون سازمانی

۳.۲. رسالت‌های برون سازمانی

۳.۲.۱. رسالت علمی

۳.۲.۱.۱. تبیین اسلام ناب محمدی صلوات الله علیه و آله و سلم

۳.۲.۱.۲. جنبش نرم افزاری تولید علم

۳.۲.۲. رسالت فرهنگی

۳.۲.۲.۱. رسالت سیاسی

۳.۲.۲.۱.۱. رسالت سیاسی، عرصه داخلی

۳.۲.۲.۱.۲. رسالت سیاسی، عرصه خارجی

۳.۲.۲.۲. رسالت نظامی

۳.۲.۲.۵. رسالت سازندگی و جهادی

۳.۲.۶. پیش به سوی آرمان‌ها

۷

۱۱

۱۳

۱۵

۲۷

۳۵

۳۷

۳۷

۲۷

۴۱

۴۷

۵۳

۶۱

۶۵

۷۱

۷۳

۷۷

۷۷

۸۱

۸۵

۹۱

۹۱

۱۰۱

۱۰۹

۱۱۳

۱۱۹

۱۲۵

مقدمه: تنگه احد

۱. تشکیل بسیج و تربیت پسیجیان، به تعبیر مقام معظم رهبری، فتح الفتوح حضرت امام خمینی رهنگ بود. در دوران هشت سال دفاع مقدس شاهد بودیم که بسیج با عملکرد شایسته خود چه رشادت‌ها آفرید و چگونه مایه عزت و افتخار جامعه اسلامی گردید. حاصل این افتخار آفرینی‌ها چیزی است که اکنون با عنوان «فرهنگ بسیجی» از آن یاد می‌کنیم و بازمۀ خاطرات بزرگ مردان آن عرصه، یاد آن ایام رازنده نگاه می‌داریم.
۲. امام خمینی رهنگ در ماه‌های آخر عمر شریف خود (آذر ۱۳۶۷) با دوراندیشی و بصیرت به این‌که، مبارزه میان ما و دشمنان اسلام به پایان نرسیده، پیامی تاریخی صادر فرمودند و در آن، با صحنه گذاشتن بر عدم غفلت از ابعاد نظامی، سنگرهای جدید بسیج در عرصه‌های سیاسی، فرهنگی و علمی را طراحی و پایه‌ریزی کردند. این پیام تاریخی، پیام ایشان در باب ضرورت تشكیل بسیج دانشجو و طلبه بود.
۳. حقیقت تلخ این است که پس از گذشت سال‌ها از طراحی سنگرهای جدید بسیج، ما دانشجویان و طلاب، سنگرنژشنیان خوبی در این عرصه‌ها نبودیم و لاقل حماسه‌ای نیافریدیم. چه بسیار از ما که حتی درک درستی از این سنگرهای جدید و سلاح‌های آن نداریم، چه بسیار از ما که دشمنان اصلی خود را نشناختیم، یا از آن‌ها غفلت کردیم و به منازعات فرعی و درگیری‌های جزئی با برخی از مخالفان در جبهه خودی مشغول شدیم. چه بسیار از ما که آرمان‌های والای بسیج را فراموش کردیم و به روزمرگی پرداختیم و یا اهداف حقیری را دنبال نمودیم. چه بسیار از ما که با کشیدن حصاری به دور خود و با فراموشی یا غفلت از اوضاع زمانه، از مشکلات جامعه و مطالبات رهبری، با دغدغه‌های خود ساخته خوش بودیم و چه بسیار از ما دانشجویان و طلاب بسیجی که حتی پیام کوتاه حضرت امام رهنگ در باب تشكیل بسیج دانشجو و طلبه را نخوانده‌ایم!

۴. جای ابن پریش وجود دارد که چرا حماسه بسیج نظامی در عرصه‌های جدید سیاسی، فرهنگی و علمی تکرار نشد؛ در پاسخ به این سؤال، امور زیادی به ذهن می‌رسد؛ شاید به این دلیل باشد که در بسیج نظامی بسیجیان از جان خود گذشته، و با حضور در جبهه، آماده شهادت بودند و همین امر باعث می‌شد که از تمام تعلقات مادی دنیا رها شوند و با اخلاص کامل ایفای نقش کنند. در حالی که در عرصه‌های دیگر بسیج، شهادت طلبی و در نتیجه رهایی از مادیات به صورت کامل وجود ندارد. شاید به این دلیل باشد که در عرصه‌های سیاسی، فرهنگی و علمی، شناخت سنگر، شناخت دشمن، آشنایی با سلاح و استفاده از آن بسیار دشوار و پیچیده است. شاید غفلت از دستورات و پیام‌های حضرت امام ع و مقام معظم رهبری ره که با دقت و صراحة، وظایف اصلی بسیجیان در عرصه‌های جدید را ترسیم و یادآوری کرده‌اند، موجب توفیق اندک شده است و شاید این عرصه‌های جدید تنگه‌ای احتمال اسلامی باشند؛ یعنی شاید ما بسیجیان که سرمیست موقت در بدر جنگ تحملی بودیم، با آزمون الهی مواجه شدیم و علی‌رغم توصیه‌های فروان در باب حفظ تنگه‌ای احتمال با انگیزه جمع‌آوری غنائم دنیایی، این تنگه؛ یعنی سنگرهای خود در عرصه‌های جدید را هاکردیم.

۵. آن چه پیش‌رو دارید تلاشی است برای اثبات این نکته که ماهیت، جایگاه و نقش بسیج و بسیج دانشجویی به روشنی در سخنان بزرگان انقلاب اسلامی منعکس شده است که بدین منظور، مجموع مطالب مورد نظر در این زمینه را به صورت کاملاً مستند در قالب سه محور اصلی مبانی، شاخه‌ها و رسالت‌های بسیج دانشجویی تدوین و دسته‌بندی نموده‌ایم.

برای نشان دادن این که مطالب گفته شده در باب بسیج، ریشه در تعالیم اسلامی دارد، ذیل هر عنوان، به آیات و روایاتی در باب آن موضوع اشاره شده است. پس از استنادات، برای تسهیل در استفاده از نکات مطرح شده در هر بخش، فهرست آن نکات را در قالب جمع‌بندی آن بخش ملاحظه خواهید کرد.

***

در پایان شایسته است مراتب تشکر و قدردانی خود را از تمامی همکارانی که در تدوین این مجموعه نقش داشتند ابراز نماییم. مخصوصاً برادران ارجمند جناب آقای احسان بابایی و جناب آقای سید محمد جواد میری که بخش زیادی از پیش‌نویس این مجموعه در سال‌های گذشته به همت ایشان سامان یافت و همچنین برادر عزیز جناب آقای احمد رضا حبیب‌زاده که در زمان بسیار اندک بازنویسی این مجموعه، ما را پاری رساندند. از خداوند سپاهان مسألت می‌نماییم که جهد تمام مجاهدان راه حق و خادمان به اسلام را قرین توفیق گرداند.

والحمد لله رب العالمين
مؤسسة فرهنگی و هنری سبل السلام